

Forskelligt

Oldtidsfund

har man kun gjort i beskedent omfang i Ellinge. Erling Albrechtsen beretter, at man har fundet to stykker manglekantet, hamret guldtråd, det ene noget tykkere og ombøjet til en lille, unøjagtig ring, det andet tyndere og ombøjet som en lille spiralfingerring på to omgange. Samlet vægt 4,5 g. Fundet er gjort ca. 1872 af husmand Lars Sørensen ved gravning på hans mark i Ellinge. De lå ca. $\frac{3}{4}$ alen dybt i fladt terræn. (Erling Albrechtsen: Fynske guldfund).

En støbeform til bronzeredskaber med form på begge sider og forfærdiget af sandsten er fundet i Ellinge. (Antiquarisk Tidsskrift 1861, s. 279). (Fundet er også nævnt i Danske Oldsager, yngre bronzealder, 1953).

Tvevad slot

Stedet, hvor man mener Tvevad slot har ligget, nemlig i skoven nord for vejen mellem Rolfsted og Ellinge og tæt øst for Vindinge å, hører til Rønninge sogn, og en omtale af slottet hører derfor måske ikke hjemme i denne bog. Imidlertid siger en præsteberetning fra 1623, at slottet lå i »Ellinge Langeskov«, hvilket tyder på, at åen i sin tid har dannet skel mellem Rønninge og Ellinge. I så fald må det være naturligt at omtale Tvevad slot her.

Det er kun få reelle oplysninger, vi har om Tvevad slot. Kun ét sted nævnes Tvevad i gamle dokumenter, nemlig i *Kong Valdemars Jordebog* fra 1231, hvor »Twyvath« nævnes som kongens (Valdemar II Sejr's) ejendom.

I en folkevise siger Tovelille, Valdemar I den Stores (1157-82) frille: »Han gav mig slot, han gav mig len, han gav mig Tvevad slot i Fyn«. Nogle mener, at det var Valdemar IV Atterdags frille, der sagde sådan til dronningen.

Navnet Tvevad hidrører fra, at to åløb her forener sig, og før 1852, da der blev

lagt en gangbro over dem, måtte man vade over de to åløb, når man til fods skulle passere vejen mellem Ellinge og Rolfsted. Endnu i 1877 måtte man køre gennem vandet fra det ene sogn til det andet til vogns.

Provst J. L. Rohmann, der var sognepræst i Rønninge fra 1830 til sin død i 1860, har efterladt et manuskript, som var resultatet af indgående studier af, hvad der knytter sig til sagnet om Tvevad slot. Han mente, at man i sin tid kunne sejle fra Storebælt ad åen til Tvevad. Og han forestillede sig, at man havde bygget borgen som værn mod det 12. århundredes fribyttere (sørøvere), som på deres skibe sejlede dybt ind i landet. Man kunne sejle til stedet her, og skjult af skoven kunne man fra borgen foretage overrumplingsangreb på ubudne gæster. På Valdemar Atterdags tid var man imidlertid bange for, at slottet kunne tjene som et befæstet tilholdssted for kongens fjender, de holstenske grever, hvorfor man besluttede at nedbryde det. I J. M. Thieles »Danske folkesagn« fra 1818-23 handler et sagn om Tvevad slot og holstenerne, og det lyder sådan: Da slottet engang blev belejret af fjender, forrådte en pige det i fjendens vold, idet hun efter aftale satte lys i et vindue i den fløj, hvor borgen var svagest befæstet. Siden blev dette slot nedbrudt, og af dets stene er Rolfsted og Ellinge kirker opbyggede.

Historikeren Hvitfeldt fra o. 1600 fortæller, at kong Valdemar (Atterdag) i 1353 sluttede overenskomst med de holstenske grever ved Vindinge å angående pantet til Fyn. Havde dette møde fundet sted i Nyborg, ville man sikkert ikke have betegnet mødestedet som nævnt. Og da der ikke fandtes nogen Kongsgård på strækningen fra udløbet langs åen før Tvevad, er det sandsynligt, at det var her, overenskomsten blev sluttet. Og så har slottet altså eksisteret i 1353. Fire år senere trængte holstenerne ind i Fyn, erobrede Odense og alle de kongelige slotte, og det kan da være sket, at Tvevad er blevet belejret og indtaget af holstenerne ved et sådant forræderi, som Thiele fortæller om. Samme år er slottet blevet tilbageerobret af kongen, og snart efter kan nedbrydningen have fundet sted.

Rohmann gør opmærksom på, at grundstenene under Rolfsted og Ellinge kirker er så ens, så det kunne se ud, som de kom fra samme værksted. De er temmelig lange med en fals langs den øverste kant og meget smukt tilhugget. Pastor Jacob Helms, Skellerup, der var meget kyndig på kirkebygningernes område, nægter dog at tro, at stenene stammer fra Tvevad slot.

Tvevad voldsted består af to ca. 2 m høje banker, den sydlige er nærmest rund og den nordlige mere uregelmæssig. Om den ganske lille banke vest for de to andre og beliggende nær ved åen også hører til anlægget, kan ikke afgøres.

Også en anden Rønninge-præst, Bendtz, har beskæftiget sig med Tvevad i den bog, han har skrevet om Rønninge og Rolfsted sogne (1820). Sammen med geheimeråd Bülow til Sanderumgård har han gravet på stedet og fundet levninger af murværk og en række store kampsten. Disse sten har major Lemvigh, Rønningesøgård, ladet fjerne og brugt til stengærde.

Den stump folkeviser, der fortæller, at kong Valdemar gav Tvevad slot til Tovelille, hører muligvis til en vise, der fortæller om Toves sørgelige endeligt. Der findes to folkeviser med næsten samme indhold, og de fortæller, at dronning Sofie, der naturligt nok var meget jaloux på Tove, skubbede sin rivalinde ind i

badstuen og lod denne ophede så stærkt, at Tove omkom. Hendes søn, Kristoffer, nåede ikke at komme moderen til hjælp.

At Tove skulle være begravet i den høj, der ligger et stykke syd for vejen, der går gennem skoven fra »Grevehuset« til voldstedet og åen, har nok ikke noget på sig.

Den optiske telegrafstation på Bøgebjerg

I 1802 påbegyndtes en linie for optisk telegrafi mellem København og Slesvig. I første omgang nåede man dog kun til Nyborg, men senere blev linien forlænget med stationer på høje bakker, så der ialt var 23 stationer på strækningen.

På høje stilladser var anbragt bjælker og træklapper, som man ved hjælp af snoretræk kunne få til at danne forskellige figurer, og i en signalbog kunne man aflæse, hvilket bogstav, tal eller ord en bestemt figur skulle betyde.

Når man telegraferede, stod en mand med en kikkert og aflæste tegnene fra den forrige station, hvorefter han dikterede dem til sin medhjælper, der så anbragte klapperne på samme måde, så signalerne kunne gå videre til næste station.

På Bøgebjerg ved Pårup var der en sådan optisk telegrafstation, hvor man kunne aflæse signalerne fra Nyborg og sende dem videre til Sdr. Højrup. Stationen på Bøgebjerg, der var den 13. i rækken, bestod af tre høje, lodretstående bjælker, foroven forbundet med tværbjælker, hvorpå signaltavlerne bevægede sig. Forne- den var der bygget et træskur til opholdssted for de to mænd, der betjente stationen, og som fik kost og logi i en gård i Pårup. Det fortæller Steffen Madsen til Nyborg Avis.

Den optiske telegraf blev meget brugt under krigen 1848-50, men kunne selvsagt kun bruges i klart vejr.

Da den elektriske telegraf blev indviet d. 1. febr. 1854, mistede den optiske telegraf sin betydning, og snart efter nedlagde man stationerne.

En rest af stationen i Nyborg kan endnu ses på en bakke ved Ladegårdsvej.

Et bryllup i gamle dage

Mads Hansen, gårdmand og sognefoged i Ellinge, har efterladt nedenstående, som han har nedskrevet efter hukommelsen o. 1912:

Et Bondebryllup i gamle Dage

Naar man skulde til Bryllup i den Tid jeg var ung – i Aarene 1865-1875 – da tog det sin Begyndelse med at Skafferen indfandt sig otte Dag før Brylluppet skulde være og indbød Brudgommens Slægtninge og Venner til at møde i dennes Hjem, Brudens nærmeste til at møde i hendes Hjem. Bryllupperne var som Regel paa en Løverdag. Torsdagen før Bryllupsdagen begyndte allerede noget festligt. De unge Piger var den Dag samlet for at pynte Kirke og de nærmeste Familier og Naboer kom med en Td. Øl, der blev givet Foræring som man kaldte det, Høns, Ænder eller en Gaas foruden Smør og Æg. Alle disse Givere særlig dem med Øllet og de unge Piger blev bedt til Gilde samme Dags Aften hvor der da allerede blev smagt paa Suppen. En Del af Sognets unge Karle blev udtaget som »Skænkere« og var selvfølgelig ogsaa med denne Aften og tit tog man sig en Svingom.

Paa selve Festdagen mødte Brudgommens Slægtninge i hans Hjem, spiste Frokost, drak Kaffe og drog saa med Musik i Spidsen til Brudens Hjem hvor der ligeledes spistes Frokost og blev drukket Kaffe. Naar alt dette var besørget forbedte man sig til at køre til Kirke og disse Forberedelser tog i Reglen lang Tid.

I den forreste Vogn sad Musikerne, 3 Mand, i den næste Brudepigerne. I den tredie Vogn kørte Brudefolkene og derefter »Næstefolkene« og saa alle de øvrige i den Rækkefølge de kunde blive enige om. Under Kørselen spillede Musikken og i den allerførste Tid jeg kan huske blev der spillet i Spidsen for Brudefølget til man naaede Kirkedøren. Hele Brudefølget gik parvis til Kirken, først de unge og dernæst Brudefolkene, »Næstefolkene« osv.

Hjemefter kørte Brudefolkene forrest og naar man kom hjem til Gildesgaarden kom en af »Skænkterne« med en Tallerken Kage, en anden med Brændevinsflasken og skænkede for Kuskene. Naar der var gaaet et lille Stykke Tid skulde man til Bords, Brude- og »Næstefolkene« først, derefter skulde man efterhaanden som man skulde til Bords give Brudegave som dengang altid var Penge, man hilste paa Brudefolkene, lagde Gaven paa en dertil udbredt Serviet, gav dem atter Haanden og hilste derefter paa Næstefolkene. Det var mangen Gang helt svært at komme over. Naar dette var overstaaet og alle var kommet til Sæde læste Skafferen en Bordbøn. Nu begyndte Maaltidet. Det bestod af Suppe, Steg og Kage noget lignende som nutildags dog ikke overdaadigt med »fin« Kage, men der blev i Reglen drukket meget Brændevin men ogsaa en Del Vin. Musikken spillede tre Gange under Spisningen, under det ene Musikstykke gik der en Tallerken rundt hvor hver lagde en Skærv (Musikanterpenge). Musikerne kvitterede med et »Mange Tak allesammen«. Ved Maaltidets Slutning kom saa Skafferen med Salmebøgerne og man sang en af de gamle Bordsalmer f. Eks. »Vort Maaltid er til Ende« hvortil Musikken spillede.

Derefter læste Skafferen (»den gamle Skaffer« i Ferritslev) en meget lang Remse eller Tale hvad vi nu vil kalde den, som lød således:

Ærede Venner og indbudte Gæster!

Disse vores Brudefolk saavel Manden som Konen her i Gaarden lader Eder ved mig paa det kjærligste takke for den Ære og Tjeneste I haver bevist dem her i Dag at I have mødt her efter deres Begæring, fulgt med dem til Kirke og hørt paa en kristelig Brudevielse, fulgt med dem her tilbage og ofret dem Eders Skænk og Gave og taget til Takke med dette Maaltid som for Eder er bleven frembaaren. Og skulde der nu være noget forsømt enten paa Mad eller Fad, Kniv eller Gaffel, Ske eller Tallerken da er det ikke deres Skyld som dertil skulde lave, frem skulde bære og Opsigt skulde have og saa beder jeg Eder have os undskyldt thi da er det ikke sket af Misundelse men af Forglemmelse og saa vil vi oprette det med lystigt Skæmt, Dans og Musik, saa jeg haaber vi med Guds Hjælp maa faa en glad og fornøjet Aften. Desuden er det deres Begær om I vil møde her i Morgen Kl. 1 og spise Frokost og hver Karl tager sin Kæreste og hver Mand sin Kone og ogsaa bliver her og drikke en Kop Kaffe sammen med dem en Time eller to ja enhver efter eget Ønske og gode Villie og naar det saa ikke behager mine elskede at være her længere saa ønsker jeg at Gud Faders Naade vil ledsage Eder uskadt hjem, enhver i sin Stand og Stilling. Velbekomme Eder allesammen!

Den nævnte salme, der synges på melodien »Guds godhed vil vi prise«, lyder således:

*Vort Maaltid er til ende,
Vort Bord nu dækkes af;
Til dig vi os nu vende,
Som os det gode gav.
Med Tak af Hjertens Grund
Din Lov, o Gud, vi sjunge;
Du læskede vor Tunge,
Du mættede vor Mund!*

*O se til hver, som sukker
For Brød til dig, o Gud!
Din Haand du aldrig lukker,
Den aldrig tømmes ud.
O Gud, til alle se,
At tusind, tusind Munde
Dit Navn velsigne kunne!
O Herre, lad det ske!*

*Før dette Par vi bede:
Du komme dem i hu,
Du deres Bord berede!
Alt godt saa giver du.
Din Naade følge dem
Paa alle deres Veje,
Du signe, hvad de eje,
Du signe deres Hjem!*

(Her efter Psalmebog til Kirke- og Hus-andagt, 1896)

Sagn fra Ellinge

I Evald Tang Kristensens »Danske Sagn«, ny række, s. 441, findes følgende makabre historie, fortalt af lærer Jacobsen, Gummerup:

Jeg havde en Farbroder, der hed Hans Andersen og led af Epilepsi. Saa var der en Møller i Aas Mølle i Refsvindinge, der blev slaaet ihjel af en Karl, som før havde tjent ham som Møllersvend og var kommen derfra. Karlen hed Hans Buch og vidste, at Mølleren havde Penge, og saa kom han en Nat og brød ind til ham. Mølleren laa syg og havde ligget længe, og saa sagde han: »Skaan mit Liv! Jeg har været god ved dig, og du skal skaane mig, jeg vil give dig saa og saa meget at gjøre«. Men der var ingen Skaansel, han skar Halsen over paa ham og stjal hvad Penge, der var. De kunde nok slutte, det var ham, der havde gjort det, for der var blod paa hans Tøj. Han blev arresteret og sad længe, og endelig gik han til Bekjendelse. Han blev halshugget paa Hjulby Bakke og saa stejlet, og Hovedet blev sat paa en Stage. Da han knælede, da vilde han gaa fra det igjen, men det kunde jo ikke hjælpe. Han var saa haard, at han ikke en Gang vilde høre Præsten og vilde ikke en Gang bede en Bøn. Der var en uhyre Masse Mennesker til Stede, jo flere de kunde faa med den Gang, jo bedre var det, og alle Nyborgs Soldater slog Kreds om ham. Det blev raadet min Fader at tage hans Broder med derhen, og han var saa i Nærheden, da Hovedet blev hugget af. Han betalte noget for, at de skulde tage af Blodet i en Potte og give ham, og saa drak han af det lige saa varmt, som det var. Men det hjalp ikke, og min Farbroder døde Aaret efter.

Hans Andersen er født 1777 i Ferritslev. Han fæstede Neigsgården 1811. Han døde 12/8 1847, så den uhyggelige begivenhed skulle altså have fundet sted i 1846.

Nedenstående, der findes i Evald Tang Kristensens »Danske Sagn«, III afd. 1895, s. 180-81, har han hentet fra Ole Worms præsteindberetninger 1623-25:

Udi Ellinge Sogn udi en skov, kaldes Greve- eller Grete skov, er at findes og endnu for øjnene at se tvende stendysser, synderlig noget nær udi ringvis omsatte med kampstene, udi hvilke siges tvende adelsjomfruer at ligge begravet, og den ene af dennem at skulle have begjæret at ville begravnes i formeldte skov østen mod solens opgang, og den anden jomfru at ville begravnes sønden i skoven på den sted, hvor solen skinner hedest og varmest om middagstide. Fremdeles siges det, at forbemeldte jomfruer skulle have plantet forbemeldte skov, og at deres herkomst skal have været af den ædelige Bildes stamme.

I ovennævnte præsteberetninger, som er udgivet af Landbohøistorsk Selskab i 1974, er ovenstående gengivet med den originale stavemåde:

»Vdj Ellinge sognn vdj en schouff kaldis Greffte eller Gretesschouff er at findes och endnu for synene at see tuende steendysser... o.s.v.

Og endelig finder man hos Tang Kristensen følgende sagn fra Ellinge (ny række, 1. afdeling, 1928, s. 158):

Der er et kirkebæger i Ellinge kirke, der er kommet dertil på sådan en særegen måde. Der var trolde oppe i Øksnebjerg, og en aften kom der én ridende forbi. Da så han, at trolde dansede, for bjerget var løftet op. Så kom der én og bød ham et glas vin. Han kstede det bag over hesten. Red så hen ad kirken til og slap ind på kirkegården. Bægeret, han havde i hånden, blev så alterbæger.

Carl Nielsen i Ellinge

Den senere så berømte komponist Carl Nielsen blev født i Nørre Lyndelse i 1865. Efter sin konfirmation i påsken 1879 kom han i lære hos en hører i Ellinge. Butikken befandt sig i en ende af kroen, hvis ejer, Anders P. Nielsen, var en god bekendt af Carl Nielsens fader, Niels Jørgensen.

I bogen »Min fynske barndom« fortæller Carl Nielsen om sin tid i Ellinge:

Nu var jeg altså konfirmeret og skulle så enten ud at tjene eller i lære. Min to år ældre broder, Albert, havde et årstid været medhjælper hos en købmand i Ellinge, henimod Nyborg; men nu var det blevet bestemt, at han skulle lære malerhåndværket. Pladsen som lærling hos købmanden var altså ledig, og her blev jeg nu anbragt. Købmandshandelen var i den ene ende af kroen. Købmanden var ugift, led af tuberkulose og hostede allerede meget stærkt. I de første dage viste han

mig tilrette med varerne og priserne, men han lå ellers den meste tid i sengen eller gik hostende omkring i lokalerne. Jeg havde ingensomhelst medhjælp i butikken, da han ikke holdt kommis. Når varerne kom fra Nyborg, hældte jeg dem ud i de forskellige skuffer. Baljerne med grøn sæbe, tjære- og petroleumstønderne var anbragt i et værelse bag butikken; der havde jeg så min seng, det vil sige: der var ikke noget sengested, men mine ret gode sengeklæder var redt direkte på gulvet, omgærdede af en lav sengehest.

Det største besvær var at sælge grøn sæbe. Den lille jernspade, der hørte til, kunne jeg slet ikke magte med én hånd, da jeg ikke havde kræfter nok til at hive den op af den seje masse; jeg brugte den alligevel, når jeg skulle have mange pund på vægten; så tog jeg fat med begge hænder og masede, så godt jeg kunne. Det var et irriterende arbejde; nu var der for meget, nu igen for lidt, og jeg så med hadefulde øjne på vægten, der aldrig ville stå lige. Når kunderne kom med en bestemt slags spånkurve i hånden, rystede jeg af skræk for, at de havde i sinde at forlange grøn sæbe. Det gik dog noget bedre med sæbe og petroleum, men hele det lager, hvor altså min seng var anbragt, huede mig ikke. Jeg tror nok, kunderne havde lidt medlidenhed med mig, thi de hjalp mig ofte med stor velvilje både med mål og vægt og især med at tælle tallene sammen på regningen; om det nu var til købmandens eller af og til til deres egen fordel, skal jeg ikke kunne sige. Men jeg var meget utilfreds med min virksomhed, og jeg længtes stærkt efter mit hjem. Dog – da jeg vidste, at jeg ikke kunne vende tilbage, og jeg en dag imellem nogle gamle, snavsede kartoner fandt Eibes »100 timer i engelsk«, fik jeg den tanke snarest muligt at stikke af til Amerika. Jeg lå derfor ofte og læste til langt ud på natten med et starinlys ved hovedenden af min seng.

I egnen var der en dansk-amerikaner på besøg, og jeg håbede at træffe ham, så jeg kunne få anvendelse for min sproglige viden og se virkningen. En dag, da han kom ind i butikken for at handle, stak jeg ham nogle engelske sætninger ud, f.eks. *Have you my stone table?* eller: *Do you know my father's uncle?* men til min store skuffelse forstod han ikke et muk, og da jeg triumferende viste ham bogen, så han kunne se ordene på tryk, lo han af fuld hals og sagde at der ikke var et ord, som jeg sagde rigtigt; og da han læste det op for mig, og jeg hørte, at det lød helt anderledes, end det var trykt, indså jeg, at alle mine natlige sprogvidenskabelige studier måtte ledes over i andre baner eller rettere sagt: det var mere en sag for øret end for øjet.

Min eneste fornøjelse var ellers at spille kegler, når der ingen kunder var i butikken; og da keglebanen var så nær, at jeg altid kunne høre klokken, fløjtede jeg efter naboens smådreng for at rejse keglerne og løb frem og tilbage mellem pligten og fornøjelsen. Landevejen fra Nyborg til Odense gik lige forbi butikken, og her vandrede ofte italienske eller tyske folk og drenge, der solgte legetøj eller gibsfigurer. Engang kom der også en mand med rottefælder forbi; han var døds-syg og blev lagt over i kornladen i en gammel seng i seletøjskammeret. Næste morgen, da vi så til ham, sprang der fire-fem rotter ud af sengen; de havde ædt det meste af kødet i hans ansigt, og manden var naturligvis død. Det gjorde naturligvis et meget uhyggeligt indtryk på os allesammen, og bøndernes tanker og følel-

ser blev sat i anelsesfuld bevægelse ved den dunkle sammenhæng, der syntes at være mellem hans profession og hans død. (Kirkebogen oplyser: 16. maj 1879 død, 22. maj begravet Jano Filo, fældefabrikant, sælger, fra Ungarn, død i Ellinge kro og formentlig ugift. 30 år. E.W.) Da jeg havde været på denne post i henved tre måneder, kom der en dag et enspænder-køretøj fra Nyborg med tre herrer, hvoraf den ene havde guldtrøse om kasketten. Efter at have sat køretøjet ind i laden kom de rask ind i butikken, lagde nogle store protokoller på disken og spurgte efter købmanden, som lå og hostede inde i det eneste lille værelse bagved mit sovelokale. Da jeg kaldte på ham, stod han op, tog et par bukser og en jakke på, stak de bare fødder i et par bukser og slingrede hostende ind i butikken. Han stod og stirrede frem for sig, medens der blev læst noget op; en timestid efter kørte herrerne igen, og kromanden sagde til mig, at nu var købmanden gået fallit. Jeg har senere hørt, at han døde et halvt årstid efter. Han var hele tiden rar og hjælpsom imod mig og sagde aldrig et ondt ord, skønt jeg naturligvis trods al umage – det tør jeg nok sige – gjorde mange slemme bommerter.

Så kom jeg atter hjem til min forældre.

Og her er et lille udpluk fra Herman Madsens »Carl Nielsens Fyn«:

Desværre er den gamle købmandsforretning borte, det havde været interessant, om den endnu havde stået og mere levende end alle ord fortalt om denne episode af Carl Nielsens liv. Kun en enkelt ting har i Ellinge tilknytning til hans barndomshjem. Det må formodes, at denne ting er kommet til Ellinge under den nødsituation, der opstod, da kroen brændte, og alt blev luernes bytte. Naboer og venner har da givet af det husgeråd, de kunne undvære, til de brandlidte. Niels Maler (Carl Nielsens fader. E.W.) gav dem en seng, som han har kunnet undvære nu, da alle ungerne var fløjet af reden. Lige indtil sin død for nogle år siden brugte krokonen denne seng, og den findes endnu hos nogle pårørende i Ellinge. (»Stine Krokone« døde 31/10 1942, og Herman Madsens bog er udkommet i 1950. E.W.)

Og Herman Madsen fortæller også følgende:

Jeg har tidligere berørt historien om, hvordan den lille Carl spillede på favnestykker. Efter flere mundtlige overleveringer i Ellinge var det også et af hans glansnumre her. Man udpeger stedet, hvor kroens brændebeholdning var stablet op. Herfra lød muntre rytmiske melodier, når den lille købmandslærling sprang rundt i en rasende fart og slog på de mærkede brændestykker med en hammer eller økse.

I Ellinge lærte Carl Nielsen den et år yngre Maren Hansen fra Ellingegård at kende. Hende kan man læse om side 129-131.

Denne i »Nyborg Avis« bekendtgjorte grundlovsfest i 1879 har fundet sted, da Carl Nielsen var butikslærling i Ellinge. Den gode musik er sikkert leveret af Niels Jørgensen (»Niels Maler«), Carl Nielsens fader, som var en god ven af kromanden, Anders Peder Nielsen. De to mænd spillede sammen i musikforeningen »Braga«, som omtales i »Min fynske barndom«.

Det er vel også tænkeligt, at Carl Nielsen selv spillede med ved samme lejlighed. Han mestrede jo både violinen og trompeten.

Grundlovsfest.

I Gaardejer Hans Christensens Stov paa Ellinge Mart vil blive afholdt en

Folkfest den 5te Juni

med **Taler** og **Sang**, hvortil flere gode **Talere** ere indbudne.

For **god Musik** og **Beværtning** vil der blive sørget, og om **Aftenen Dans** paa et dertil anlagt **Bræddegulv**.

Nr. 2 afmarscherer **Sognets Medaille**, forening med **Musik** fra **Kroen** til **Stoven**, hvor **Festen** da tager sin **Begyndelse**.

Esens Sangbog bruges. **Afgangstegnet**, som bæres **synligt**, betales ved **Indgangen** med **35 Ore** for **Vogne** og **15 Ore** for **ufonfirmerede Børn**.

I **Stoven** vil blive anvist **Holdplads** for **Vogne**.

Til **Fællesspisningen**, som betales med **1 Kr.** uden **Bin**, bedes man tegne sig nogle **Dage** før hos **Gjæstgiver N. P. Nielsen**, **Ellinge Kro**.

Overskuddet anvendes i **velbædiget Djemed**, hvorfor vi indbyde til **talrigt Besøg**.

Festkomiteen.